

NOSP103 og NOSP103-L Språkhistorie og talemål, hausten 2017 (pr. 31.7.2017; kan bli pussa, men innhaldet gjeld)

Emneansvarleg (og kontakt før semesterstart): Ivar Utne, ivar.utne@uib.no,
tlf. 55 58 24 04, kontor 417 på HF-bygget

Lærarar: Gjert Kristoffersen, Gunnstein Akselberg, Per Sigmund Sævik Bøe

Pensum for NOSP103 (15 stp.) og NOSP103-L (10 stp.) er ulikt, og slik:

NOSP103: Alt nedanfor.

NOSP103-L: Ikkje «Færøysk og islandsk» og «Fonetikk og fonologi» (Det kan vere nyttig å følgje dei første 1 eller to gongene av undervisninga i fonetikk og fonologi for oppfrisking før undervisninga i talemål.)

Korleis de får tak i lærestoffet:

Dei fleste bøkene kan kjøpast gjennom Akademika. Delar av pensumet, særleg frå utselde bøker, kan kjøpast gjennom www.litteraturkiosken.uib.no. Noko av pensumet kan òg lesast gjennom oria.no (biblioteket) og nb.no (berre på skjerm, ikkje utskrift). Nedanfor er det opplyst korleis alt kan skaffast.

(1) Norrønt språk og moderne færøysk og islandsk

Arild Leitre, Einar Lundebj: *Språket vårt før og nå*. Del 2: Norrønt og nyislandsk. Bokmål. Oslo 1975: Gyldendal (s. 7–14 og s. 46–73)

Utval frå Norrøn del:

Lydlære og lydregler (s. 7–8)

Noen viktige trekk ved norrønt mål (s. 9–14)

Grammatikk med kommentarar (s. 46–73)

(NB! Med unntak av s. 46–73 Grammatikk med kommentarar) kan utvalet frå Leitre mfl. kjøpast digitalt i www.litteraturkiosken.uib.no Det er kopireglar som er grunnen til unntaket.

Alt frå Leitre mfl. kan lesast gjennom oria og nb.no.)

Odd Einar Haugen: *Norrøne tekster i utval*. Oslo 1994: Ad Notam Gyldendal (s. 58–67 og s. 288–291)

Utvalet gjeld:

Gylfaginning, kap. 46–47 (s. 58–67)

Laustiks ljóð er hér (s. 288–291).

(Utvalet frå Haugen 1994 kan kjøpast digitalt i www.litteraturkiosken.uib.no. Boka kan kjøpast i Akademika, bestilling.)

Færøysk og islandsk (Berre for NOSP103, ikkje for NOSP103-L)

Allan Karker, Birgitta Lindgren, Ståle Løland (red.): *Nordens språk*. Oslo 1997: Novus (s. 161–192) (Hos Akademika)

Utval et gjeld: Baldur Jónsson: *Isländska språket* (s. 161–176); Jóhan Hendrik W. Poulsen: *Det færøske sprog* (s. 177–192).

(Utdraga kan òg kjøpast digitalt i www.litteraturkiosken.uib.no, eller lesast gjennom oria.no og nb.no.)

I tillegg skal det lesast tekstar på færøysk og islandsk. Opplysningar om tekstar på færøysk og islandsk kjem på Mitt UiB.

Hjelpemiddel: Nettordboka *Is/lex*, islex.no, for oppslag og eksempel på vanlege bøyingsmønster.

(2) Språkhistorie

Arne Torp, Lars S. Vikør: *Hovuddrag i norsk språkhistorie*. 4. utg. Oslo 2014: Gyldendal (s. 15–34, 53–105) (Hos Akademika.)

Utval: Kap. 1–2, 4, dvs. 1. Kva er språkhistorie? (s. 15–20), 2. Allment (s. 22–34), 4. Frå norrønt til moderne norsk (s. 53–105). (Ikkje kap. 3, som blir erstatta med Leitre mfl. 1990/1991, s. 32–37; sjå nedanfor.)

Arild Leitre, Einar Lundebj, Ingvald Torvik: *Språket vårt før og nå. Språkhistorie, norrønt og dialekter*. Bokmål. 3. utg. Oslo 1990 (1991): Gyldendal (s. 32–37)

Utval: Urnordisk (s. 32–37). [KJEM TRULEG I LITTERATURKIOSKEN]

(3) Fonetikk og fonologi (For NOSP103, ikkje pensum for NOSP103-L; sjå elles øvst i lista)

Gjert Kristoffersen: *Innføring i norsk fonologi*, 4. utgave 2015. Elektronisk utgåve skal lastast ned herfrå (med løyve frå forfattaren): <http://hdl.handle.net/1956/15694>

(4) Talemål

Helge Sandøy: *Talemål*. Kap. 1–3, 5 og 6 + sju vedlegg. 2. utg. Oslo 1996: Novus. (s. 11– (s. 11–95, 129–185 + s. 186–253). (Hos Akademika. Kan òg lesast gjennom oria.no (biblioteket) og nb.no.)

(Utvalet gjeld: Innleiing (s. 11–26), Fonologisk struktur (s. 27–56), Grammatisk struktur (s. 57–95), Språkending (s. 129–143), Dialektgeografi (s. 144–185) og Vedlegg (s. 186–253), bl.a. med dialekttekstar, grammatiske skisser, dialektkart og lydskriftteikn.)

Lyddopptak av dei sju talemålspørvene i læreboka (og pensum) kan ein lytte til her:

<http://folk.uib.no/hnohs/talemalsprover.html> (Kjem òg på Mi side)

(5) Sosiolingvistik

Brit Mæhlum, Gunnstein Akselberg, Unn Røyneland, Helge Sandøy: *Språkmøte. Innføring i sosiolingvistik*. 2. utg. Kap. 1–3, 5–6, 8 og 10–11. Oslo 2008: Cappelen akademisk forlag. [169 s.] (Hos Akademika) (s. 11–72, 89–126, 149–166, 195–240)

(Utvalet gjeld: Språk og dialekt, Fleirspråklegheit, Språk- og dialektkontakt, Normer, Språk og identitet, Talevariasjon i Noreg, Språkendring, Kontakt og spreining.)

(6) Nynorskkurs (ikkje pensum, tilrådd)

Olaf Almenningen og Aud Søyland: *Praktisk nynorsk for lærarstudentar*. Oslo 2012: Samlaget. (NB! Ikkje eldre utgåve pga. ny rettskriving frå august 2012.) (Hos Akademika)

Til nynorskkurset, og elles når de skriv nynorsk, treng de ordliste eller ordbok, f.eks.

Alf Hellevik, Margunn Rauset og Aud Søyland: *Nynorsk ordliste*. 11. utg. Oslo 2012: Samlaget (ikkje eldre) (Hos Akademika)

og/eller

Nynorskordboka på nett, <http://nob-ordbok.uio.no/> (Papirutgåve med 2012-rettskrivinga finst ikkje førebels.)

Det er òg nyttig med eit kort oversyn over nynorsk. Bl.a. desse finst:

Nils Martin Hole: *Nynorsknøkkelen*. Bergen, 2013: Fagbokforlaget (Hos Akademika)

Olaf Almenningen: *Nøkkel til nynorsk*. 2012. (Kan berre bestillast hos Dag og Tid, <http://nettbutikk.dagogtid.no/> ca. 60 kr + porto.)

Hjelpemiddel for nynorsk hos Språkrådet,

<http://www.sprakradet.no/sprakhjelp/Skriverad/Nynorskhjelp/>

<>